

Helsingin elinkeinopolitiikan painopisteet 2018-2021

Helsinki

Kansainvälisesti houkutteleva Helsinki

Vahvistamme Helsingin kansainvälistä tunnettuutta ja edistämme helsinkiläisen osaamisen vientiä maailmalle. Strategiakauden aikana kaupunkiin suuntautuva matkailu kasvaa kestävästi ja ulkomaiset investoinnit synnyttävät uusia työpaikkoja.

Osaavan työvoiman kaupunki

Vastaamme tulevaisuuden työmarkkinoiden muuttuviin osaamistarpeisiin, teemme Helsingistä houkuttelevan maailman parhaille osaajille ja nostamme helsinkiläisten valmiuksia tehdä työtä. Strategiakauden aikana Helsingissä koulutus johtaa työllistymiseen, ja työperusteinen maahanmuutto mahdollistaa helsinkiläisten yritysten kasvun.

Alusta uudelle ja kasvavalle liiketoiminnalle

Avaamme Helsingin vuoteen 2025 mennessä Euroopan johtavaksi alustaksi kokeiluille ja uutta luovalle yritystoiminnalle. Strategiakauden aikana kokeilualustat vakiintuvat kaupungin tavaksi toimia yritysten ja muiden uusien ratkaisuita kehittävien organisaatioiden kanssa.

Sisältöinä mm.

- Osaamiskeskittymät, korkeakoulut ja kampukset
- Kokeilu- ja kehittämisympäristöt
- Startup-ekosysteemi
- Kasvuinvestoinnit
- Suurtahtumat
- Kestävän kasvun matkailu

Sisältöinä mm.

- Yritysystävällisyys
- Yritysalueet
- Yritysten asiointi
- Yritysneuvonta ja yrittäjyyden edistäminen
- Työllisyyden edistäminen
- Työmarkkinoiden kohtaanto

Toimiva kaupunki on Helsingin elinvoiman perusta

Helsingin elinvoiman tärkein edellytys on hyvin toimiva kaupunki. Laadukkaat palvelut, puhtaus, saavutettavuus, turvallisuus, elävyys, tasa-arvo ja muut kaupunkilaisten elämänlaatua lisäävät asiat muodostavat kilpailukyyn peruskallion. Jokainen Helsingin kaupungin toimiala ja yksittäinen työntekijä vaikuttaa päivittäisellä työllään kaupungin elinvoimaan.

Helsinki hyödyntää pitkän aikavälin elinkeinopolitiikassaan toimivan kaupungin mahdollisuuksia ja vahvuuksia. Kaupungin pysyvänä tehtävänä on kehittää yritysten toimintaympäristöä, edistää helsinkiläisten työllistymistä ja mahdollistaa kestävä ja osaamiseen perustuva taloudellinen kasvu.

Elinkeino- ja elinvoimapolitiikan kolme painopistettä on johdettu kaupunkistrategiasta, ja koko kaupunki toimii yhdessä niiden saavuttamiseksi. Painopisteet valitaan Helsingin vahvuuksien, heikkouksien ja ympäröivässä maailmassa tapahtuvan kehityksen perusteella. Painopisteet ovat voimassa strategiakauden ajan, ja niitä voidaan tarvittaessa muuttaa.

Koko kaupungin yhteinen tehtävä

Helsingin elinkeinopolitiikalla on vaikutusta, kun koko kaupunkiorganisaatio kantaa yhteisesti vastuuta elinvoiman synnyttämisestä.

Kaupunki hyödyntää jatkossa yhä monipuolisempia tapoja tuottaa palveluita ja toteuttaa hankintoja. Helsinki tekee aiempaa isompia, kunnianhimoisempia ja vaikuttavampia kasvuun tähtääviä aloitteita ja investointeja.

Kaupungin organisaation palveluasenne on ratkaisevassa roolissa elinkeinopolitiikan onnistumisessa. Yritysmäinen tapa toimia on viime vuosina voimistunut, ja hyvää kehitystä jatketaan.

Seuraavilla sivuilla kuvataan 14 toimenpidekokonaisuutta, jotka muodostavat kaupungin elinkeinopolitiikan ytimen vuosina 2018-2021. Toimenpiteiden toteutuksesta vastaa kaupunginkanslian elinkeino-osasto yhteistyössä kaupungin toimialojen, yritysten ja muiden kumppanien kanssa.

Kansainvälisesti houkutteleva Helsinki

Helsinki kilpailee osaamisesta, markkinoista, matkailijoista, kasvusta ja pääomista etenkin Tukholman, Amsterdamin, Lontoon ja Berliinin sekä Yhdysvaltain ja Aasian kaupunkien kanssa.

Monia kilpailijakaupunkeja pidetään tällä hetkellä Helsinkiä kiinnostavampina, ja ne tunnetaan paremmin. Näin on siitakin huolimatta, että Helsinki sijoittuu erinomaisesti useissa kansainvälisissä kaupunkivertailuissa.

Helsingin vetovoima vahvistuu kaupungin määrätietoisella kansainvälistämisellä. Tunnettuuden ja houkuttelevuuden lisääminen rakentuu Helsingin aidoille vahvuuksille, joita ovat esimerkiksi väestön korkea koulutustaso, kehittyvä startup-ekosysteemi, laadukas muotoilu- ja ohjelmointiosaaminen sekä vahva teknologiateollisuus. Myös kiertotalouden ja älykkään ympäristöliiketoiminnan mahdollisuudet ovat Helsingissä suuret.

Helsinki on maantieteellisesti ja erityisesti lentoliikenteen reittien osalta hyvässä asemassa, sillä pääomien, osaamisen, innovaatioiden ja matkailijoiden virta käy yhä enemmän idästä länteen. Kaupungin tavoitteena on hyödyntää maantieteellistä sijaintia siten, että yritykset haluavat harjoittaa kansainvälistä liiketoimintaa Helsingistä käsin.

Toimenpiteitä

1. Rakennamme ekologisesti, sosio-kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävä, useilta eri kohdemarkkinoilta suuntautuvaa matkailun kasvua hyödyntämällä erityisesti digitaalisia työkaluja. Yhteistyössä matkailualan paikallisten ja kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa valmistelemme Helsingille kestävä turismin (Sustainable Tourism) ohjelman, jonka pohjalta tarkemmat toimenpiteet suunnitellaan.

2. Houkuttelemme aktiivisesti alueellisia pääkonttoreita ja muita ulkomaisia investointeja Helsinkiin.
3. Mahdollistamme kansainvälisten suurtapahtumien järjestämisen Helsingissä ja toteutamme keskeisissä kohdekaupungeissa valittujen teemojen ympärille rakentuvia Helsinki-tapahtumia.
4. Teemme vaikuttavaa yhteistyötä muiden edelläkävijäkaupunkien ja Helsingin strategian kannalta keskeisten verkostojen kanssa.
5. Vahvistamme elinkeinopoliittista kaupunkidiplomatiaa ja Helsingin kansainvälistä edunvalvontaa.
6. Kehitämme matkailu- ja tapahtumaklusteria sekä Helsingin merellisyttä.

Painopisteen toteutumista seurataan erityisesti seuraavilla kaupunkistrategian mittareilla:

- Helsingin sijoittuminen neljässä kansainvälisessä kaupunkivertailussa¹ pysyy vähintään samana vuoden 2017 lähtötasoon verrattuna.
- Yöpymiset Helsingin majoitusliikkeissä kasvavat vähintään samaa vauhtia kuin Tukholmassa ja Kööpenhaminassa vuoden 2017 lähtötasoon verrattuna.
- Kongressien ja kongressivieraiden määrät Helsingissä kasvavat vähintään samaa vauhtia kuin Tukholmassa ja Kööpenhaminassa vuoden 2017 lähtötasoon verrattuna.

¹Inseadin "Global City Talent Competitiveness Index", EIU:n "Livability Ranking", fDi Intelligencen "European Cities and Regions of the Future" ja Startup Genomen "The Global Startup Ecosystem Report"

Osaavan työvoiman kaupunki

Kaupungin keskeinen tavoite on luoda edellytykset yksityisen sektorin työpaikkamäärän kasvulle Helsingissä. Kaupungin toimenpiteet tähtäävät siihen, että helsinkiläiset ovat osaamistaan, koulutustaan ja kykyjään vastaavissa töissä.

Helsingin tavoitteena on olla kaupunki, jonne työmarkkinoiden tarvitsemat osaajat huippututkijoista hitsareihin perheineen haluavat tulla ja jäädä. Maahanmuuttajien onnistunut kotoutuminen lisää Helsingin kansainvälistä houkuttelevuutta.

Tulevaisuudessa jopa puolet Helsingin uusista yrityksistä on maahanmuuttajataustaisten yrittäjien perustamia. Ulkomailta tulevat avaavat kontaktiensa kautta helsinkiläisille yrityksille uusia väyliä kansainvälisille markkinoille.

Maahanmuuttajien keskimääräistä heikompi työmarkkina-asema sekä vaikeudet päästä osallisiksi yhteiskuntaan voivat kuitenkin johtaa asuinalueiden eriytymiseen, millä olisi merkittäviä vaikutuksia myös kaupungin elin- ja vetovoimaisuuteen sekä yritysten sijoittumispäätöksiin.

Työn murros haastaa suomalaisen koulutusjärjestelmän tuottamaan uudessa tilanteessa ja globaaleilla työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista. Erityisesti ammatillisella koulutuksella varmistetaan, että yritysten tarpeet ja työntekijöiden osaaminen kohtaavat.

Teknologinen kehitys aiheuttaa työmarkkinoiden lisäksi muutospaineita useimpien toimialojen liiketoimintalogiikkaan, logistiikkaan, pääomarakenteisiin ja ylipäätään koko yritystoimintaan. Helsingin tavoitteena on olla edelläkävijä teknologisen murroksen tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämisessä.

Toimenpiteitä

1. Hyödynnämme ja vahvistamme helsinkiläisten osaamista työllistymisen ja yrittäjyyden edistämiseksi.
2. Nopeutamme työttömien työllistymistä avoimille työmarkkinoille uusien digitaalisten työkalujen ja yritysysteistyön avulla.
3. Käynnistämme toimenpidekokonaisuuden työmarkkinoiden kohtaan parantamiseksi hyödyntämällä uudenlaisia ostopalveluita ja hankintamenettelyitä.
4. Vakiinnutamme toimintamallit nuorten ja toisen polven maahanmuuttajien työstä syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja työllistymisen edistämiseksi.
5. Turvaamme riittävän työvoiman saatavuuden ja mahdollistamme yritysten kasvun houkuttelemalla Helsinkiin aktiivisesti kansainvälisiä osajia ja työntekijöitä.

Painopisteen toteutumista seurataan erityisesti seuraavilla kaupunkistrategian mittareilla:

- Helsingin työllisyysaste nousee vuoden 2017 lähtötasoon verrattuna.
- Helsingin työttömyysaste ja pitkäaikaistyöttömien määrä laskevat vuoden 2017 lähtötasoon verrattuna.
- Työperäisen maahanmuuton osuus Helsingin kokonaismaahanmuutosta kasvaa vuoden 2017 lähtötasoon verrattuna (kehitteillä oleva mittari).

Alusta uudelle ja kasvavalle liiketoiminnalle

Helsingin tehtävänä on luoda edellytyksiä ja mahdollisuuksia sekä toimia alustana. Kaupungista kehitetään maailman edistysellisin julkisen sektorin ekosysteemi yhdistämällä digitalisaation, muotoilun ja osallistamisen keinoja.

Kaupunkien merkityksen kasvu vaatii niiltä ennen kaikkea kykyä ketteryyteen, ennakkointiin, oppimiseen ja uudistumiseen. Kaupungit tekevät asioita jatkossa entistä enemmän kumppanien kanssa.

Kaupungeille on tarjolla rooli nousta edelläkävijöiksi ja arvojohtajiksi, jotka tekevät merkittäviä tekoja laajojen yhteiskunnallisten haasteiden tai rajatumpien ongelmien ratkaisemiseksi. Helsinki on asettanut kansainvälisesti kunnianhimoiset ilmastotavoitteet ja näiden tavoitteiden tekemisessä todeksi elinkeinopolitiikalla ja yksityisellä sektorilla on merkittävä rooli.

Kaupunkien merkitys innovaatiotoiminnassa on 2000-luvulla kasvanut, kun keskeiset resurssit ja toimijat keskittyvät entistä enemmän suuriin kaupunkeihin. Uuden liiketoiminnan ja innovaatioiden edistämiseksi tärkeitä ovat erilaiset verkostot, klusterit ja innovaatioekosysteemit.

Kaupungit toimivat innovaatioekosysteemeissä monissa eri rooleissa. Ne määrittelevät tarpeita, luovat kysyntää ja kehittävät vuoropuhelua. Kaupungit avaavat ja tarjoavat omia toimintojaan tai kohteitaan kehitys- ja pilotointialustoiksi.

Yritykset hyötyvät yhteistyöstä kaupunkien kanssa kehittäessään ja kokeillessaan uusia ratkaisuita aidoissa käyttöympäristöissä. Helsingin tavoitteena on houkutella kokeilualustojen avulla suuria kansainvälisiä yrityksiä yhteistyöhön kaupungin kehittämisessä.

Kaupunki edistää innovaatioita myös avaamalla hallussaan olevaa dataa ja vaikuttamalla esimerkiksi rakentamiseen tai ympäristöön liittyvien uusien ratkaisuiden käyttöönottoon.

Toimenpiteitä

1. Tarjoamme yrityksille mahdollisuuksia toteuttaa Helsingissä kokeiluja esimerkiksi älyliikenteeseen, terveyteen, puhtaisiin, älykkäisiin ja päästöjä vähentäviin ratkaisuihin sekä oppimiseen liittyen.
2. Kehitämme Helsingin kasvun kannalta keskeisimpiä kampuksia ja osaamiskeskittymiä yhteistyössä yritysten, korkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa.
3. Houkuttelemme Helsinkiin uusia kasvuyrityksiä ja ekosysteemitomijoita sekä vahvistamme näiden välistä yhteistyötä.

Painopisteen toteutumista seurataan erityisesti seuraavilla mittareilla:

- Helsingin kaupunkikonserni tekee vuosittain vähintään 200 yrityksen kanssa tutkimus-, kehitys- ja innovaatioyhteistyötä tarjoamillaan kokeilu- ja kehitysalustoilla.
- Yksityisen sektorin kokoaikaisten työpaikkojen määrä kasvaa Helsingissä vähintään yhtä nopeasti kuin kaupungin asukasluku.
- Yritysten mitattu halukkuus suosittelaa Helsinkiä sijaintipaikkana kasvaa vuoden 2016 lähtötasoon verrattuna.

Kuvat: Sivu 1, 2, 6 ja 8 Jussi Hellsten, s. 10 ja 12 Keksi Agency Oy.

Helsingin kaupunginkanslia
Elinkeino-osasto
Helsinki 2018
www.hel.fi/yritystenhelsinki

